

zaaknummer 2014W1278

5 maart 2015

De Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland, verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. N.A. Viellevoeye-Geers, advocaat te Nijmegen,

tegen:

wijlen **[naam]**,
geboren op [datum], overleden op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tijdens zijn leven lid van de Nederlandse Provincie van de Congregatie
van de Montfortanen.

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 5 september 2014. Op 14 oktober 2014 is bij de griffie een reactie op het klaagschrift ingekomen van [naam], Provinciaal Overste van de Nederlandse Montfortanen.

Op 29 januari 2015 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen en heeft zijn standpunt toegelicht. Hij werd bijgestaan door zijn zoon [naam] en zijn juridisch adviseur mr. Viellevoeye. Namens de Congregatie zijn verschenen de heer [naam] en de heer [naam], lid van de Nederlandse Provincie van de Congregatie van de Montfortanen.

2. De klacht (zakelijk weergegeven)

2.1. Klager is opgegroeid in [plaats]. Het gezin bestond uit acht kinderen. Klager woonde in een klein huis, waar toch altijd veel kinderen kwamen spelen. De moeder van klager kon het allemaal niet aan. De vader van klager was boekhouder, maar zat regelmatig zonder werk. Toen de kinderen ouder werden moesten zij thuis huiswerk maken, maar er was niet voor ieder kind een plek in huis om het huiswerk te kunnen maken. Drie jongens gingen daarom naar een internaat. Klager ging in het schooljaar 1967-1968 naar [internaat] in [plaats], een gezamenlijk project van de Broeders van Maastricht en de Montfortanen waar aangeklaagde werkzaam was. Zijn broers gingen naar [plaats]. De jongste broer en vier zusjes van klager

bleven bij de ouders wonen. Omdat klager alleen op het internaat zat heeft hij zich dikwijls erg eenzaam gevoeld.

Klager mocht een keer per maand op de fiets naar huis om het verstelwerk van de broeders naar zijn moeder te brengen. Zij verdiende hier wat extra's mee.

Omdat klager af en toe nog in bed plaste, werd hij 's avonds gewekt om nog even te plassen. Dit gebeurde de ene keer door broeder [naam] en de andere keer door aangeklaagde.

Als aangeklaagde klager wekte moest hij naar de kamer van aangeklaagde komen en zich geheel ontkleden. Vervolgens moest klager op het bed van klager gaan liggen en werd er een handdoek over zijn gezicht gelegd. Vervolgens werd klager uitvoerig door aangeklaagde gewassen, waarbij de intieme delen meerdere malen gewassen werden. Soms moest klager zich omdraaien en werden ook zijn billen gewassen, en ook de anus. In een enkel geval drong aangeklaagde zelfs met een vinger of iets dergelijks de anus binnen. Dit is ongeveer twintig keer gebeurd. Het wasritueel vond ongeveer drie keer per week plaats gedurende twee jaar.

Ook kuste aangeklaagde klager vol op de mond als hij zijn ronde liep over de slaapzaal. Klager voelde zich hier onprettig bij.

Het misbruik stopte toen de school in 1969 werd opgeheven.

2.2. Door de gebeurtenissen, waarbij klager zich machteloos en misbruikt voelde, was klager een bang en zenuwachtig kind geworden. Hij kon met zijn angst en schaamte bij niemand terecht.

Nadat het juvenaat in 1969 werd gesloten heeft klager de schildersopleiding aan de Algemene Technische School te [plaats] voltooid. Daarna heeft klager zijn MTS-diploma gehaald. Vanwege zijn gebrek aan zelfvertrouwen durfde hij niet naar de HTS. Klager is zijn hele leven gebukt gegaan onder zijn gebrek aan zelfvertrouwen.

Toen klager 18 jaar was heeft hij hulp gezocht bij de GGZ in [plaats]. Klager heeft daar verteld van het seksueel misbruik, maar er werd niet op ingegaan. Klager voelde zich hierdoor weer onbegrepen en alleen staan. Klager heeft in totaal vier keer psychische hulp gezocht. Hij heeft maandenlang programma's gevolgd met wekelijkse sessies.

Klager heeft al zijn hele leven moeite om voor zichzelf op te komen. Door te beginnen met de klachtenprocedure komt klager voor het eerst voor zichzelf op.

2.3. Klager wenst te bereiken dat hij erkenning krijgt voor het onrecht dat hem is aangedaan door het seksueel misbruik door aangeklaagde. Hij wenst erkenning en excuses van de verantwoordelijken en een financiële genoegdoening waaruit de erkenning, de spijt en excuses blijken.

3. De reactie (zakelijk weergegeven)

Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven. De Provinciaal Overste heeft in zijn reactie gesteld dat uitgebreid onderzoek is verricht naar de levensloop van aangeklaagde. Aangeklaagde stond goed bekend binnen de Congregatie, echter er is de Congregatie een soortgelijke klacht bekend tegen aangeklaagde waardoor de Provinciaal Overste geen reden heeft te twifelen aan de oprechtheid van de klacht.

De Provinciaal Overste schaamt zich voor hetgeen is voorgevallen en wil zijn oprechte verontschuldigen aanbieden voor hetgeen klager is aangedaan.

4. De beoordeling

4.1. Volgens de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet

verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van de Procedure.

4.3. Er zijn bijna vijftig jaar verstreken sedert de feiten die klager aangeklaagde verwijt zich hebben voorgedaan. Alleen al door het overlijden van aangeklaagde zijn deze feiten niet meer in detail te onderzoeken. Wél is voor de Klachtencommissie aannemelijk geworden dat de gebeurtenissen die klager schetst hebben plaatsgevonden.

De Klachtencommissie acht aannemelijk dat klager gedurende een periode van twee jaar twee tot drie keer per week, als aangeklaagde zaaldienst had, klager op zijn kamer liet komen. Als klager op de kamer was moest hij zich geheel uitkleden en naakt op bed gaan liggen. Klager kreeg dan een handdoek over zijn hoofd waarna aangeklaagde klager uitgebreid ging wassen waarbij vooral de geslachtsdelen van klager grondig werden gewassen.

Ook acht de Klachtencommissie aannemelijk dat klager door aangeklaagde op de mond werd gekust als hij zijn ronde liep over de slaapzaal gedurende de twee jaar dat klager op [internaat] verbleef.

De Klachtencommissie is hiervan overtuigd geraakt, in de eerste plaats door de authentieke wijze waarop en de details waarmee klager zijn verhaal heeft verteld.

Daarnaast wordt zijn verklaring ondersteund door de verklaringen van de echtgenote en broer van klager dat hij hen in 1985 heeft verteld dat hij seksueel is misbruikt tijdens zijn verblijf op het internaat in [plaats].

Tenslotte heeft de Klachtencommissie kennisgenomen van het ter zitting overgelegde formulier 'Toestemming gebruik klacht als steunbewijs' in de zaak bekend onder nummer 2012T633(2). In deze klacht is sprake is van soortgelijk seksueel misbruik waarbij aangeklaagde klager moet wekken in verband met het feit dat hij bedplasser is.

4.4. De Klachtencommissie acht niet aannemelijk dat aangeklaagde met zijn vinger of iets dergelijks in de anus van klager is binnengedrongen, aangezien geen feiten of omstandigheden aan het licht gekomen zijn die de verklaring van klager op dat onderdeel ondersteunen.

4.5. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met misbruik van gezag en in gezien de afhankelijkheidsrelatie waarin klager jegens aangeklaagde verkeerde hoogst kwalijk is geweest. Klager was ten tijde van de aanvang van het misbruik pas dertien jaar oud. Aangeklaagde was voor hem iemand waarin hij vertrouwen moest kunnen stellen.

4.6. Gelet op het feit dat aangeklaagde is overleden kunnen tegen hem geen maatregelen meer worden genomen. De gegrondverklaring van de klacht, alsmede de erkenning van het leed dat klager is aangedaan en een oprechte spijtbetuiging kunnen wellicht bijdragen aan de vermindering van dat leed.

4.7. Over het verzoek van klager om financiële vergoedingen kan de Klachtencommissie niet adviseren. Dit behoort niet tot haar taak. Bij een gegrondverklaring van de klacht door de kerkelijk gezagsdrager kan klager zich voor het verkrijgen van schadevergoeding wenden tot de Compensatiecommissie.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Provinciaal Overste van de Nederlandse Provincie van de Congregatie van de Montfortanen de klacht gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 5 maart 2015 door mr. T.F.A.M. Hoogenboom voorzitter, drs. A.A.M. Oostveen en W.M. Veltman-Breddels, leden, bijgestaan door mr. M. Braspenning-Groeneveld, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van artikel 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de kerkelijk gezagsdrager en aan klager verzonden.

Op grond van artikel 21.1 van de Procedure stelt de kerkelijk gezagsdrager binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van artikel 21.3 van de Procedure geeft de kerkelijk gezagsdrager daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van artikel 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de kerkelijk gezagsdrager.